

Рейтинговий звіт CHNG 007-034 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	10.10.2003 р.
Дата оновлення:	21.06.2013 р.
Рівень кредитного рейтингу Позичальника:	uaA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» за I квартал 2013 року, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингової процедури.

Рейтингова оцінка ґрунтується на інформації, наданій клієнтом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Історія кредитного рейтингу

Дата	10.10.2003	17.03.2006	16.12.2010	11.03.2011	25.06.2011	30.09.2011	28.12.2011	26.04.2012	14.08.2012
Рівень довгострокового кредитного рейтингу:	uaBBB	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз :	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підвищення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження
Дата	09.10.2012	20.12.2012	29.03.2013	21.06.2013					
Рівень довгострокового кредитного рейтингу:	uaA	uaA	uaA	uaA					
Прогноз :	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний					
Рейтингова дія:	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження					

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується **ВИСОКОЮ** кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

**Рівень кредитного рейтингу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
підтримується:**

- наявністю підтримки підприємства з боку держави;
- входженням підприємства до структури Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», яка займає монопольне становище на внутрішньому ринку природного газу;
- збільшенням обсягу видобутку природного газу за підсумками I кварталу 2013 року на 35,1% до 352,6 млн. куб. м (у порівнянні з I кварталом 2012 року), що було забезпечено проведенням підприємством робіт з облаштування діючих та введення в експлуатацію нових родовищ природного газу.

**Рівень кредитного рейтингу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
обмежується:**

- значною залежністю фінансово-господарської діяльності підприємства від державного регулювання;
- від'ємним значенням чистих грошових потоків від операційної діяльності протягом останніх років та I кварталу 2013 року;
- наявністю значного обсягу короткострокової заборгованості за банківськими кредитами у загальній структурі зобов'язань підприємства;
- потребою галузі у залученні суттєвих обсягів інвестицій, необхідних для стабілізації видобутку вуглеводнів в Україні, а також подальшого розвитку нафтогазового комплексу в цілому.

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Основні балансові показники, тис. грн.*

Показник	2008	2009	2010	2011	9 міс. 2012	2012	I кв. 2013
Активи	2 452 522	2 438 770	3 236 413	9 542 752	13 670 137	15 221 025	15 387 229
Основні засоби	1 132 320	1 176 275	1 212 054	1 609 996	6 463 949	6 670 173	11 014 812
Запаси	280 636	385 064	458 394	971 302	1 596 499	1 297 545	1 304 973
Поточна дебіторська заборгованість	418 766	197 691	128 487	4 824 390	4 188 890	1 831 281	1 743 582
Власний капітал	1 562 142	1 571 989	1 585 560	1 647 544	1 670 366	1 570 693	1 608 315
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	457 424	271 474	709 758	505 975	480 116	781 777	820 328
Короткострокові кредити банків	5 000	9 000	118 777	449 959	476 696	474 584	492 751
Поточна кредиторська заборгованість	324 973	485 906	289 861	6 704 933	10 816 952	12 222 706	12 422 400

*фінансову звітність складено за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

Основні показники фінансово-господарської діяльності, тис. грн.*

Показник	2008	2009	2010	2011	I кв. 2012	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012	I кв. 2013
Чистий дохід від реалізації	717 017	766 002	874 313	977 655	232 260	429 739	713 992	987 198	265 001
Валовий прибуток (збиток)	217 782	181 259	243 977	320 937	84 612	144 253	260 506	332 824	74 384
Операційний прибуток (збиток)	175 884	82 552	101 549	231 208	51 201	(86 754)	38 533	(184)	45 273
Чистий прибуток (збиток)	3 017	12 673	21 037	51 989	7 660	(182 839)	(128 196)	(218 881)	44 735

*фінансову звітність складено за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

Загальна інформація ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», яке було створено у 1978 році як виробниче об'єднання для освоєння вуглеводних ресурсів Чорного та Азовського морів, зареєстровано 21 серпня 1998 року (код за ЄДРПОУ 00153117). Юридична та фактична адреса: АР Крим, м. Сімферополь, пр. ім. Кірова/ пров. Совнаркомівський, 52/1.

Підприємство входить до складу Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», яка володіє 100% акцій підприємства.

Основними напрямками діяльності підприємства є геологорозвідка та буріння, видобуток газу, газового конденсату та нафти, переробка газового конденсату і нафти, реалізація газу та нафтопродуктів, транспортування газу, зовнішньоекономічна діяльність (переважно фрахт суден спеціалізованого флоту). Підприємство здійснює діяльність на ринку нафти та газу, які є основними первинними енергоресурсами, що використовуються в Україні.

Операційна діяльність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» за підсумками I кварталу 2013 року характеризувалась наступними основними показниками:

- обсяги видобутку газу зросли на 35,1%, до рівня 352,6 млн. куб. м у порівнянні з I кварталом 2012 року. При цьому скоротились обсяги видобутку нафти – на 3,1%, до 2,2 тис. тонн, також зменшилися обсяги транспортування природного газу на 23,6%, до 649,9 млн. куб. м;

- за квартал, що аналізувався, проходка в експлуатаційному бурінні склала 2 976,0 м, що становило лише 49,6% від планового показника (-40% у порівнянні з I кварталом 2012 року), невиконання планових показників було зумовлено насамперед складними та несприятливими погодними умовами;

- за перші три місяці 2013 року підприємством було реалізовано продукції загальною вартістю 188 553,4 тис. грн. (з ПДВ);

- протягом I кварталу 2013 року підприємством було освоєно значний обсяг капіталовкладень (план виконано на 107,1%). Фінансування робіт здійснювалось переважно за рахунок позикових коштів, а також частково за рахунок власних ресурсів.

Фінансові показники Станом на 31.03.2013 р. валюта балансу підприємства дорівнювала 15 387 229,0 тис. грн. Зростання на 1,0% протягом I кварталу було пов'язано насамперед із введенням в експлуатацію основних фондів, у пасиві – переважно за рахунок отримання підприємством авансових платежів. У I кварталі 2013 року джерелами формування активів підприємства виступали переважно позикові та залучені ресурси. При цьому слід зазначити, що значну питому вагу у структурі власного капіталу займає дооцінка основних засобів.

Таким чином, на кінець I кварталу 2013 року діяльність ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» була забезпечена власним капіталом лише частково.

При цьому, в умовах збереження високого рівня залежності діяльності підприємства від позикових ресурсів (у т.ч. наданих НАК «Нафтогаз України», а також комерційними банками), структура сформованих активів характеризується значною питомою вагою менш ліквідних активів - основних засобів та незавершених капітальних інвестицій (близько 80% активів підприємства).

За підсумками перших трьох місяців 2013 року обсяг чистих надходжень від реалізації продукції підприємства несуттєво зріс - на 14,1%, до рівня 265 001,0 тис. грн. у порівнянні з I кварталом 2012 року (Таблиця 1).

Таблиця 1. Фінансові результати ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.

Показник	I кв. 2012 р.	I кв. 2013 р.	Відхилення, +/-
Чистий дохід від реалізації продукції, робіт, послуг	232 260	265 001	↑ 32 741
Собівартість реалізованої продукції	147 648	190 617	↑ 42 969
Валовий прибуток	84 612	74 384	↓ 10 228
Інші операційні доходи	7 232	6 018	↓ 1 214
Адміністративні витрати	16 128	16 767	↑ 639
Витрати на збут	3 965	688	↓ 3 277
Інші операційні витрати	20 550	17 674	↓ 2 876
Фінансові результати від операційної діяльності	51 201	45 273	↓ 5 928
Інші фінансові доходи	111	8	↓ 103
Інші доходи	5 313	7 519	↑ 2 206
Фінансові витрати	338	27	↓ 311
Інші витрати	2 128	8 038	↓ 5 910
Податок на прибуток від звичайної діяльності	46 499	0	-
Чистий прибуток (збиток)	7 660	44 735	↑ 37 075
ЕБІТДА (за останні 12 міс.)	378 193	338 371	-
Валова рентабельність, %	36,4	28,1	↓ 8,3 в. п.
Операційна рентабельність, %	22,0	17,1	↓ 4,9 в. п.
Рентабельність діяльності, %	3,3	16,9	↑ 13,6 в. п.
Рентабельність ЕБІТДА, %	62,8	53,0	↓ 9,8 в. п.

Джерело: за даними фінансової звітності ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

За підсумками I кварталу 2013 року операційна діяльність підприємства була прибутковою, прибуток склав 45 273,0 тис. грн., чистий прибуток дорівнював 44 735,0 тис. грн.

Позитивні результати діяльності підприємства було забезпечено як збільшенням видобутку природного газу, так і невідображенням зобов'язань з податку на прибуток за підсумками I кварталу 2013 року. Що у свою чергу було обумовлено відповідними змінами у Податковому кодексі.

Боргове навантаження Протягом I кварталу 2013 року чистий борг підприємства несуттєво збільшився на 3,5%, до рівня 488 501,0 тис. грн. (обсяг чистого боргу розраховано без урахування наданої фінансової допомоги від НАК «Нафтогаз України»), що було пов'язано зі зростанням заборгованості за

діючими банківськими кредитами, а також деяким зменшенням залишків грошових коштів на рахунках підприємства (Таблиця 2).

Таблиця 2. Показники боргового навантаження ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.

Показник	2009	2010	2011	I кв. 2012	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012	I кв. 2013
Чистий борг (без урахування поворотної фінансової допомоги)	461 025	671 198	364 682	499 320	594 753	422 348	472 171	488 501
ЕВІТДА (за останні 12 місяців)	188 104	193 978	349 873	378 193	199 206	334 654	251 728	338 371
Співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА, разів	2,5	3,5	1,1	1,3	3,0	1,3	1,9	1,4

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», розрахунки Рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Станом на 31.03.2013 р. показник співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА склав 1,4 (станом на 31.12.2012 р. – 1,9), таким чином рівень боргового навантаження підприємства оцінюється як помірний.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» підтверджено на рівні **aaA**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу корпоративних рейтингів

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.*

Актив	2008	2009	2010	2011	9 міс. 2012	2012	I кв. 2013
I. Необоротні активи	1 713 033	1 823 017	1 993 734	3 603 253	7 750 113	11 950 541	12 216 819
Нематеріальні активи	11 610	12 281	14 392	15 515	21 023	21 012	20 838
Незавершені капітальні інвестиції	434 778	457 339	613 810	1 847 240	1 194 546	5 192 129	1 114 474
Основні засоби	1 132 320	1 176 275	1 212 054	1 609 996	6 463 949	6 670 173	11 014 812
Довгострокові фінансові інвестиції	23 479	23 517	7 556	1 883	1 883	1 883	1 883
Довгострокова дебіторська заборгованість	110 846	152 461	145 922	128 619	68 712	65 344	64 812
II. Оборотні активи	739 489	615 753	1 242 679	5 939 499	5 920 024	3 270 484	3 170 410
Запаси	280 636	385 064	458 394	971 302	1 596 499	1 297 545	1 304 973
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	36 942	59 882	26 958	62 695	33 947	51 061	70 689
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, за виданими авансами	15 100	9 229	43 194	249 240	930 812	1 441 966	1 517 854
із внутрішніх розрахунків	135 054	8 972	571 579	4 357 992	3 192 439	287 545	137 078
із внутрішніх розрахунків	161 047	87 926	99 058	108 369	13 759	33 969	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	70 623	31 682	29 429	46 094	17 933	16 713	17 961
Грошові кошти та їх еквіваленти	9 495	5 276	3 281	99 660	88 772	62 015	55 459
Витрати майбутніх періодів	6 120	7 489	4 742	28 723	15 582	25 729	21 038
Інші оборотні активи	24 472	20 233	6 044	15 424	30 281	15 424	45 358
Баланс	2 452 522	2 438 770	3 236 413	9 542 752	13 670 137	15 221 025	15 387 229
Пасив							
I. Власний капітал	1 562 142	1 571 989	1 585 560	1 647 544	1 670 366	1 570 693	1 608 315
Зареєстрований капітал	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516
Капітал у дооцінках	661 182	658 775	652 709	669 679	832 486	827 502	747 269
Додатковий капітал	0	0	0	0	0	0	75 847
Резервний капітал	54 814	54 965	55 599	56 766	59 428	59 428	59 428
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	469 630	481 733	500 736	544 583	401 936	307 247	349 255
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	518 664	329 985	772 021	569 938	547 188	849 447	820 328
Довгострокові кредити банків	389 857	271 474	152 270	59 578	34 424	26 031	17 638
Відстрочені податкові зобов'язання	7 466	0	2 656	15 482	15 482	45 278	45 278
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	554 832	430 915	430 210	710 468	712 369
Цільове фінансування	61 240	58 511	62 263	63 963	67 072	67 670	45 043
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	371 716	536 796	873 614	7 325 270	11 452 583	12 800 885	12 958 586
Короткострокові кредити банків	5 000	9 000	403 493	449 959	476 696	474 584	492 751
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	45 296	185 827	118 777	93 017	44 381	33 571	33 571
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	212 256	190 037	89 542	157 586	300 971	526 035	450 674
Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом	6 201	4 006	5 557	2 731	48 760	11 459	179 871
зі страхування	30 078	35 514	33 418	68 891	17 596	25 496	32 046
з оплати праці	1 443	2 613	1 808	5 849	7 772	10 257	11 107
із внутрішніх розрахунків	8 691	10 278	10 918	12 195	13 824	16 545	16 409
із внутрішніх розрахунків	21 008	57 631	148 618	6 457 681	10 428 029	11 632 914	0
Поточні забезпечення	0	0	0	0	0	0	27 155
Інші поточні зобов'язання	35 532	33 714	60 065	72 276	93 489	59 765	11 705 138
Доходи майбутніх періодів	6 211	8 176	6 636	5 085	21 065	10 259	9 864
Баланс	2 452 522	2 438 770	3 236 413	9 542 752	13 670 137	15 221 025	15 387 229

Дані звіту про фінансові результати ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.*

Показник	2008	2009	2010	2011	I кв. 2012	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012	I кв. 2013
Чистий дохід від реалізації продукції, послуг	717 017	766 002	874 313	977 655	232 260	429 739	713 992	987 198	265 001
Собівартість реалізованої продукції	499 235	584 743	630 336	656 718	147 648	285 486	453 486	654 374	190 617
Валовий прибуток (збиток)	217 782	181 259	243 977	320 937	84 612	144 253	260 506	332 824	74 384
Інші операційні доходи	258 446	45 773	33 608	130 262	7 232	33 443	94 630	70 934	6 018
Адміністративні витрати	49 127	51 058	58 195	63 977	16 128	32 845	51 380	72 785	16 767
Витрати на збут	16 231	16 776	13 606	4 454	3 965	5 283	7 627	8 501	688
Інші операційні витрати	234 986	76 646	104 235	151 560	20 550	226 322	257 596	322 656	17 674
Операційний прибуток (збиток)	175 884	82 552	101 549	231 208	51 201	(86 754)	38 533	(184)	45 273
Доход від участі в капіталі	1 251	1 968	826	0	0	0	0	94	0
Інші фінансові доходи	54	53	113	113	111	463	706	2 239	8
Інші доходи	15 288	13 298	13 425	21 918	5 313	10 111	15 098	76 700	7 519
Фінансові витрати	37 314	32 577	33 383	18 032	338	340	343	363	27
Втрати від участі в капіталі	3 588	4 069	1 701	770	0	0	0	0	0
Інші витрати	118 276	21 972	36 451	37 017	2 128	3 583	4 978	23 108	8 038
Прибуток (збиток) до оподаткування	33 299	39 253	44 378	197 420	54 159	(80 103)	49 016	55 378	44 735
Податок на прибуток від звичайної діяльності	39 278	28 014	23 195	145 166	46 499	102 677	177 191	274 230	0
Фінансові результати від звичайної діяльності	(5 979)	11 239	21 183	52 254	7 660	(182 780)	(128 175)	(218 852)	44 735
Надзвичайні:									
доходи	17 859	2 305	190	5	0	0	38	38	0
витрати	8 736	296	178	270	0	59	59	59	0
Податки з надзвичайного прибутку	127	575	158	0	0	0	0	8	0
Чистий прибуток (збиток)	3 017	12 673	21 037	51 989	7 660	(182 839)	(128 196)	(218 881)	44 735

*фінансову звітність складено за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку